

Markedsrapport for Sverige

Baggrund

Sverige er Danmarks tredjestørste eksportmarked efter Tyskland og USA, og danske virksomheder eksporterer for fem gange mere til Sverige målt pr. indbygger end til Tyskland. Sverige er med sine 10 millioner indbyggere og sin beliggenhed klos op ad Danmark et yderst interessant marked for danske virksomheder.

Selvom den svenske regering har valgt en COVID-19 strategi, der ikke lukker landet ned, bør man ikke tage fejl af, at svenskerne tager COVID-19 alvorligt. Der bør holdes afstand, og myndighedernes anbefalinger bør følges. Ligeledes anbefales det at kontakte sin svenske modpart inden et evt. møde for at klarlægge, hvorledes man reducerer smitterisikoen bedst.

Tabel 1: Økonomiske nøgletal for Sverige

	2017	2018	2019	2020 (Skøn)	2021 (Skøn)	2022 (Skøn)
Real BNP-vækst (pct.)	2,7	2,3	1,9	-5,6	1,8	2,6
Inflation (pct.)	1,8	2,0	1,8	0,2	1,5	1,8
Offentlig budgetbalance (pct. af BNP)	1,4	0,8	0,5	-7,1	-3,5	-1,9
Offentlig gæld, brutto (pct. af BNP)	40,0	38,0	34,4	47,1	48,6	48,1
Betalingsbalance (pct. af BNP)	3,0	1,8	4,0	3,2	3,1	4,1
Arbejdsløshed (pct.)	6,7	6,3	6,8	8,3	8,7	8,2
Valutakursændring – SEK:USD (pct.)	-9,5	9,0	3,9	5,4	-0,3	-1,7

Kilde: IHS Connect.

Anm: Data behandlet af EKF.

Den svenske økonomi er blandt de sundeste i Europa, og Sverige var et af de lande, som klarede sig bedst gennem finanskrisen og den europæiske gældskrise. Sverige er dog, ligesom så mange andre lande, blevet ramt hårdt af coronakrisen. Det skyldes primært, at det er en lille åben økonomi, der er meget afhængig af globale konjunkturer og eksport af industrivarer. Det er stadig uvist, hvad de langsigtede følger af coronakrisen bliver for landets økonomi. Sverige gennemførte i 90'erne og 00'erne en række strukturreformer, som har været med til at øge vækstpotentialet. Sveriges økonomi ligner de andre nordiske økonomier ved at have en stor offentlig sektor, der hviler på et tæt samarbejde med den private sektor. Staten finansierer generøse velfærdsprogrammer gennem høje skattesatser, og fagforeningerne har stor indflydelse på lønforhandlinger og jobmarkedet

Markedsrapport
udarbejdet af
Dansk Erhverv i
samarbejde med
Danmarks Eksport-
kredit – EKF.

DANSK
ERHVERV

Økonomisk udvikling

Frem til coronakrisen var Sveriges økonomi blandt de hurtigst voksende i Vesteuropa med en BNP-vækst på 2-4 pct. om året. Væksten har været drevet af stigende privatforbrug og investeringer. Specielt har investeringer i boligmarkedet og lave renter været vigtige vækstdrivere. Økonomien har nydt godt af, at Sverige gennem de sidste 20 år har gennemført en række reformer, der har reduceret udgifts- og skattetrykket, hvilket har forbedret konkurrenceevnen.

COVID-19 har indtil videre kun øget arbejdsløsheden med 2 procentpoint til 8,8 pct., og det er især de lavtuddannede med anden etnisk baggrund, der er blevet ramt hårdest af krisen. Internationalt er Sverige blevet bemærket for sin corona-strategi, der overordnet går ud på at holde samfundet åbent samtidig med, at der indføres smitterisikonedættende foranstaltninger og anbefalinger. Det har betydet flere smittede og døde på kort sigt. Til gengæld er økonomien og arbejdspladser ikke blevet ramt nært så hårdt. Landet har dog ikke kunne skærme sig fra den globale nedtur, hvilket uundgåeligt også har sat sit præg på økonomien. Staten har via hjælpepakker til erhvervslivet, svarende til 6 pct. af BNP, lavet initiativer, der har til formål at mindske arbejdsløsheden bl.a. igennem løn-kompensation. Udgifter til hjælpepakker og effekterne af coronakrisen forventes dog alligevel at øge den offentlige gæld betragteligt fra 34 pct. af BNP i 2019 til knap 49 pct. af BNP i 2021.

Sveriges økonomi står over for flere udfordringer de kommende år. Arbejdsløsheden var indtil 2020 faldende og var i 2019 6,8 pct. Det er dog et ganske højt niveau i forhold til sammenlignelige europæiske lande og kan dels forklares ved fagforeningernes høje indflydelse på arbejdsmarkedet og dels den høje andel af immigranter, som har en lavere jobfrekvens end etniske svenskere. Ca. en fjerdedel af den svenske befolkning har udenlandsk baggrund.

Den svenske centralbank – Riksbanken – har en målsætning om en inflation på 2 pct. om året. Før COVID-19 førte Riksbanken allerede en lempelig pengepolitik på trods af en solid økonomisk vækst og faldende arbejdsløshed. I forbindelse med coronakrisen har Riksbanken afsat et beløb svarende til 16 pct. af BNP til opkøb af svenske statsobligationer, hvilket vil bidrage til at holde inflationen nede også de kommende år. Den lempe-lige pengepolitik har været medvirkende til en kraftig stigning i de svenske boligpriser og har samtidigt bidraget til, at husholdningssgælden er steget.

Tabel 2: **Sveriges handelsforhold til Danmark**

Dobbeltbeskatningsaftale med Danmark	Ja, siden 1989
Svenske investeringer i Danmark (Beholdning K2 2020)	176,2 mia. DKK
Danske Investeringer i Sverige (Beholdning i K2 2020)	270,5 mia. DKK
Dansk vareeksport til Sverige (2019)	78,27 mia. DKK
Dansk tjenesteeksport til Sverige (2019)	49,70 mia. DKK
Dansk vare- og tjenesteeksport til Sverige (2019)	127,97 mia. DKK
Dansk vareimport fra Sverige (2019)	77,81 mia. DKK
Dansk tjenesteimport fra Sverige (2019)	33,84 mia. DKK
Dansk vare- og tjenesteimport fra Sverige (2019)	111,65 mia. DKK
Danske datterselskaber i Sverige (2018)	1.303 (69.433 ansatte)

Kilde: SKAT og Danmarks Statistik.

Anm: Data indsamlet og behandlet af Dansk Erhverv. Dobbeltbeskatningsaftalen er senest opdateret i 2007.

Tabel 3: **Sverige på globale ranglister**

Verdensbankens "Forsknings- & Udviklingsudgifter" (pct. af BNP)	4 (ud af 149)
WIPO's Global Innovation Index	2 (ud af 131)
World Economic Forum's Global Competitive Index	8 (ud af 141)
Transparency International's "Corruption by country"	4 (ud af 180)
Verdensbankens "Ease of doing business"	10 (ud af 190)
Verdensbankens individuelle parameter:	
Bureaukrati ved opstart af virksomhed (efter laveste niveau)	39 (ud af 190)
Bureaukrati ved import/eksport (efter laveste niveau)	18 (ud af 190)
Håndhævelse af kontrakter (efter bedste håndhævelse)	39 (ud af 190)
Indbetaling af skatter og afgifter (efter letteste indbetaling)	31 (ud af 190)
Registrering af fast ejendom (efter mest effektive registrering)	9 (ud af 190)
Udstedelse af byggetilladelser (efter letteste niveau)	31 (ud af 190)

Kilde: Nyeste udgave af ovennævnte publikationer.

Anm: Forskning- & udviklingsudgifter er landenes senest indberettede tal til Verdensbanken.

Politisk udvikling

Sverige har ligesom de andre nordiske lande et meget stabilt politisk system. Sverige har et flerpartisystem med en lang tradition for mindretalsregeringer, hvilket har fordret konsensusføgende politik hen over midten. Traditionelt har partierne bestået af to blokke, nemlig centrum-venstrefløjen ledet af Socialdemokratiet og centrum-højrefløjen ledet af det konservative parti Moderaterne.

Folketingsvalgene i 2014 og 2018 har dog ændret dette billede. Som i så mange andre lande i den vestlige verden oplever nye højrefløjstpartier fremgang i Sverige, og i 2014 og 2018 fik det nationalkonservative og indvandringskritiske parti Sverigedemokraterne henholdsvis 13 pct. og 18 pct. af stemmerne. Til valget i september 2018 blev Sverigedemokraterne næsten lige så store som det andet største parti, Moderaterne. Da ingen af de andre partier ville samarbejde med Sverigedemokraterne pga. dets indvandre-kritiske syn, gik regeringsdannelsen i hårdknude og efter fire måneders forhandlinger lykkedes det Socialdemokratiet at danne regering med Miljøpartiet. Regeringen har dog måttet sluge nogle kameler for at beholde regeringsmagten. Regeringen er nemlig afhængig af støtte fra de mindre højrefløjstpartier, De Liberale og Centerpartiet, og støtten er betinget af en række reformkrav, der økonomisk hører til på højrefløjen, fx en afskaffelse af den svenske topskat, 1. januar 2020 (värns-katten).

Selvom der er punkter, hvor koalitions-partierne har forskellige synspunkter, forventes regeringen med de to støttepartier at holde frem til valget i 2022. Økonomiske reformkrav fra Centerpartiet og De Liberale samt en ny lovpakke, der skal dæmme op for den seneste udvikling med voldsomt stigende bandekriminalitet, risikerer at slå revner i regeringssamarbejdet. Presset på statsminister Stefan Löfven er i hvert fald steget, og han kommer næppe til at repræsentere Socialdemokraterne som formand til næste parlamentsvalg i 2022.

På den anden side af den politiske skala blæser der også nye vinde. Efter at have tabt de to sidste folketingsvalg ulmer uroen hos Moderaterne og Kristendemokraterne, og der er kræfter i de to partier, der ønsker at gøre op med princippet om ikke at samarbejde med Sverigedemokraterne og dermed skabe en stor konservativ koalition. I så fald vil den konservative koalition samlet set kunne tage næsten halvdelen af mandaterne, men koalitionen vil formentlig få brug for støtte fra enten de Liberale eller Centrumpartiet for at vælte regeringen før næste valg i 2022. Hvis Sverigedemokraterne kommer i regering, vil partiet kræve indflydelse på udlændingepolitikken, og selvom der allerede er blevet strammet under den nuværende regering, er det ikke sikkert, at midterpartierne er villige til at samarbejde med Sverigedemokraterne.

Politisk har den siddende regering ladet sig inspirere af Danmark. Der stilles hårdere krav til indvandrere. Bl.a. er der blevet indført integrationsydelse for unge indvandrere uden videregående uddannelse. Der er blevet indført intense etårige integrationsforløb for nye indvandrere med vægt på sprog. For at blive svensk statsborger skal indvandrere bestå en indfødsretsprøve. Hvad angår arbejdsmarkedet, ønsker regeringen at indføre den danske flexicurity model, der gør det nemt for arbejdsgivere at fyre og ansætte. Til gengæld er arbejdstagerne forsikret via af a-kasserne.

Tabel 4: **Markedsmuligheder i Sverige**

Det svenske marked er et af de vigtigste eksportmarkeder for danske eksportvirksomheder. Sveriges stabile økonomi og flotte vækstrater siden 2013 samt svenskernes stærke købekraft og geografiske nærhed er med til, at det svenske marked kan være oplagt for danske virksomheder at satse på. Det svenske forbrugsmønster ligner også det danske, så det man kan sælge i Danmark til en konkurrencedygtig pris, kan man som regel også sælge i Sverige. I Sverige er danske virksomheder kendt for deres kvalitet, know-how, punktlighed og fleksibilitet. Derfor går svenskerne tit efter et langsigtet samarbejde karakteriseret af loyalitet og stabilitet.

Sundhedssektoren- Den svenske sundhedssektor har de seneste år oplevet en stigende privatisering, og ledelsen af adskillige hospitaler og plejehjem er overgået til den private sektor. Sverige står over for flere strukturelle udfordringer, som kræver handling. Det gælder ikke mindst befolkningens aldring, der vil åbne nye afsætningsmuligheder for forskellige typer af sundhedsmidler, handicapudstyr og serviceydelser til plejehjem og generel ældrepleje. Der er især behov for IT-løsninger og andre tidsbesparende produkter. De eskalierende omkostninger i sundhedssektoren, der har øget fokus på præventive behandlinger betyder, at der er yderligere muligheder for danske virksomheder på det svenske marked.

Fødevarerindustrien- Det svenske marked er et vigtigt eksportmarked for danske fødevarerproducenter. Sveriges fire største fødevarerleverandører, ICA Group, COOP, Axfood og Bergendahls, står for cirka 70 pct. af markedet. Blandt forbrugerne er der en tendens henimod mere CSR og økologi. Økologisk mad er ikke længere kun for de veluddannede. Den svenske befolkning er blevet mere oplyst omkring deres spisevaner og har ikke noget imod at betale ekstra for økologiske og bæredygtige fødevarer. Dette åbner et stort vindue for danske økologiske fødevarerproducenter.

IT- Det svenske IT-marked er et af de mest avancerede og modne i Europa og kreerer både muligheder og trusler for danske IT-virksomheder. Det svenske IT-marked forventes at vokse med 5 pct. i de kommende år, og derfor er der udsigt til fortsat stigende efterspørgsel efter supplerende produkter og serviceydelser.

Energi og industri- De svenske energi- og industrisektorer har i de seneste år oplevet rekordhøje investeringer. I energisektoren er disse investeringer centreret omkring vedvarende energikilder, for eksempel vindenergi, solenergi samt elnettet inkl. smart-grid. Den nye regering har sat sig som mål at blive den første fossilfrie velfærdsnation, og der vil være forbud mod salg af benzin- og dieselmotorer fra 2030.

Kilde: Udenrigsministeriet.

10 største danske eksportvarer til Sverige

Tabel 5: **Overkategorier, 2019**

1.	Rå mineralolier og produkter deraf	12,52 mia. DKK
2.	Medicinske og farmaceutiske produkter	4,39 mia. DKK
3.	Diverse forarbejdede varer	3,78 mia. DKK
4.	Beklædningsgenstande og tilbehør	3,52 mia. DKK
5.	Maskiner og tilbehør til industrien	3,40 mia. DKK
6.	Metalvarer	2,90 mia. DKK
7.	Elektriske maskiner og apparater	2,89 mia. DKK
8.	Kraftmaskiner og motorer	2,68 mia. DKK
9.	Apparater til telekommunikation, lydoptagelse og gengivelse	2,56 mia. DKK
10.	Kontormaskiner og databehandlingsudstyr	2,43 mia. DKK

Kilde: Danmarks Statistik.

Anm: Danmarks vareeksport til Sverige i 2019.

Tabel 6: **Underkategorier, 2019**

1.	Jordolier og olier fra bituminøse mineraler (undt. råolie)	6,47 mia. DKK
2.	Jordolie og rå olier hidrørende fra bituminøse mineraler	5,94 mia. DKK
3.	Anden ost	1,17 mia. DKK
4.	Dele til hydrauliske kraftmaskiner og reaktionsmotorer	1,06 mia. DKK
5.	Andre elektriske generatorsæt	0,95 mia. DKK
6.	Digitale databehandlingsmaskiner, sammenbygget centralt	0,81 mia. DKK
7.	Apparater til at sende og modtage medier (undt. telefoner)	0,77 mia. DKK
8.	Fjerkræ, tilberedt eller konserveret	0,73 mia. DKK
9.	Andre jern- og stålkonstruktioner	0,66 mia. DKK
10.	Elektrisk strøm	0,62 mia. DKK

Kilde: Danmarks Statistik.

Anm: Top 10 underkategorier som ikke er underlagt diskretionering.

Tabel 8: **Modtagere af dansk vareeksport, 2019**

1.	Tyskland	104,1 mia. DKK
2.	Sverige	77,4 mia. DKK
3.	USA	75,9 mia. DKK
4.	Norge	46,2 mia. DKK
5.	Storbritannien	44,9 mia. DKK
6.	Holland	37,4 mia. DKK
7.	Kina	36,2 mia. DKK
8.	Frankrig	25,9 mia. DKK
9.	Polen	24,1 mia. DKK
10.	Italien	18,3 mia. DKK

Kilde: Danmarks Statistik.

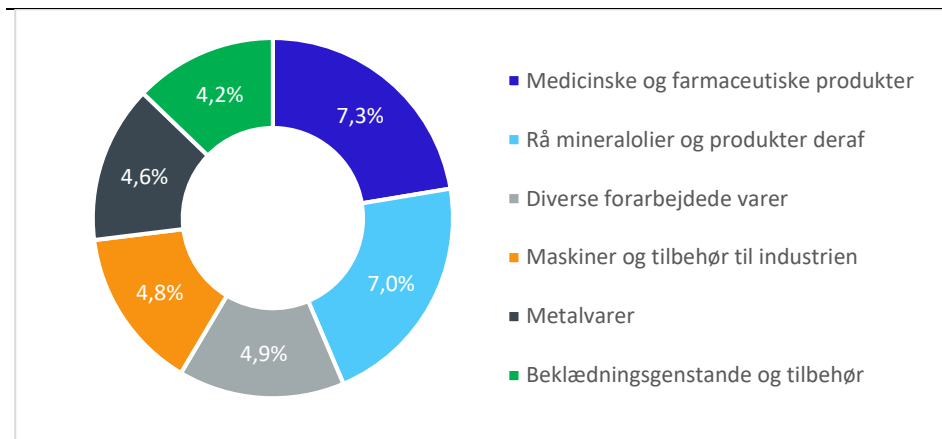
Kommercielt klima og finansiering

Sverige har et meget godt kommercielt klima og Sveriges banker er velregulerede.

EKF kan tage risiko på kreditværdige virksomheder og banker i Sverige, og EKF har stillet garanti i forbindelse med dansk eksport til flere sektorer i Sverige. Danske eksportvirksomheder kan med fordel kontakte EKF for at høre, hvordan EKF kan hjælpe med finansiering i forbindelse med dansk eksport til Sverige – og de fleste andre lande i verden.

Dansk Eksportkredit vurderer løbende risikoen ved samhandel med verdensmarkedet. Risikoklassen afspejler risikoen for, at en køber ikke kan betale på grund af politiske risici i landet. Jo højere tallet er, des højere er risikoen. Sverige er i risikoklasse 0 ud af 7, hvilket gør Sverige til et meget stabilt og sikkert marked. Danske eksportvirksomheder kan med fordel kontakte EKF for at høre, hvordan EKF kan hjælpe med finansiering i forbindelse med dansk eksport til Sverige.

Figur 1: **Hovedkomponenter I den danske vareeksport til Sverige fra januar 2020 til juni 2020**

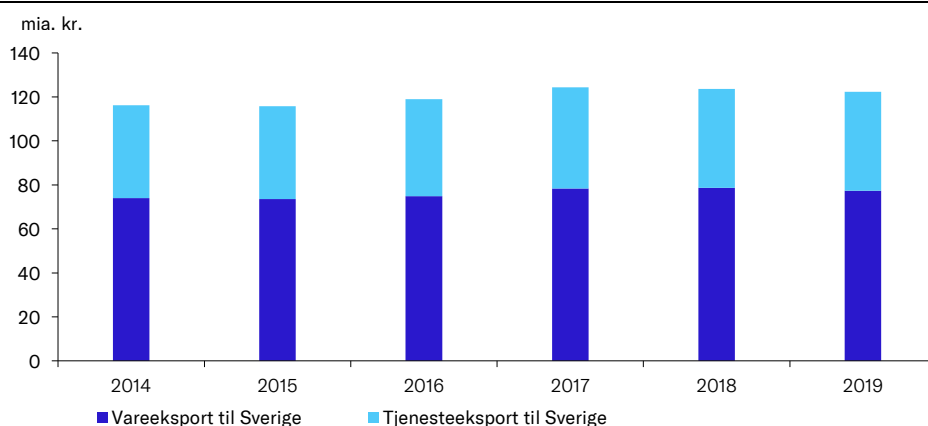

Kilde: Danmarks Statistik.

Anm: Procentsatserne er andel af den samlede danske vareeksport til Sverige for perioden.

Danmark eksporterer en bred vifte af produkter til Sverige men det har især været medicin, farmaceutiske produkter samt mineralolier der har krydset Øresund de sidste 6 mdr. da det står for over 14 pct. af den samlede eksport for perioden.

Figur 2: **Dansk vare- og tjenesteeksport til Sverige fra 2014 til 2019**

Kilde: Danmarks Statistik.

Danmarks eksport af både varer såvel som tjenesteydelser til Sverige har været svagt stigende de senere år men har generelt været stabilt siden 2014.

Om Markedsrapport

Markedsrapport er en del af Dansk Erhvervs løbende overvågning af de internationale markeder og udkommer løbende i en opdateret version. Publikationen udarbejdes i samarbejde med Udenrigsministeriet og Danmarks Eksportkredit som besidder en helt særlig viden om handels- og forretningsvilkår på de vigtigste danske eksportmarkeder. Derudover bidrager Danmarks Statistik med de nyeste faktuelle tal på området.

Gengivelse af materiale fra Markedsrapport skal ske med Dansk Erhverv anført som kilde.

EKF- Danmarks Eksportkredit

Har du brug for en kredit til at udvikle din virksomhed eller levere en ordre til en kunde i udlandet? Har din eksportkunde brug for finansiering for at kunne købe dine varer? EKF er Danmarks Eksportkredit, og vi hjælper danske virksomheder frem i verden ved at finansiere jeres forretninger og tage de risici, der kan være forbundet med at handle med andre lande. Som en del af vores arbejde vurderer vi løbende økonomisk og politisk risiko på de fleste eksportmarkeder.

Kontakt EKF på 3546 2600 eller send en mail til ekf@ekf.dk hvis din virksomhed har brug for viden og finansiering til eksport eller er underleverandør til eksport.

Datakilder

Markedsrapport er baseret på en række solide statistikkilder, som Dansk Erhverv finder troværdige og kan levere opdaterede tal.

- Verdensbanken, *Ease of Doing Business*, tilgængelig på: <<https://www.doing-business.org/en/rankings>>
- Danmarks Eksportkredit, *Landevurderinger*, tilgængelig på: <<https://ekf.dk/landevurderinger>>
- World Intellectual Property Organization, *Global Innovation Index*, tilgængelig på: <<https://www.globalinnovationindex.org/home>>
- World Economic Forum, *Global Competitive Index*, tilgængelig på: <<https://www.weforum.org/reports/how-to-end-a-decade-of-lost-productivity-growth>>
- IHS Connect, *Economics & Country Risk Research and Analysis*, tilgængelig på: <<https://my.ihs.com/Connect>>
- SKAT, *Dobbeltbeskatningsaftaler*, tilgængelig på: <<https://www.skm.dk/love/internationalt/dobbeltbeskatningsoverenskomster/#?page=1>>
- Danmarks Statistik har leveret følgende dataudtræk:
 - OFATS4: Danske datterselskaber i udlandet efter land og enhed.
 - UHTL: Tjenestebalance, kvartal efter im- og eksport og land.
 - SITC2R4Y: Værdi af import og eksport efter SITC-hovedgrupper, land og im- og eksport opdelt på år.
 - SITC2R4M: Værdi af import og eksport efter SITC-hovedgrupper, land og im- og eksport opdelt på måneder.
 - SITC5R4Y: Im- og eksport (Rev 4- SITC) efter im- og eksport, SITC-hovedgrupper, land og enhed opdelt på år.

For yderligere information om Markedsrapport, herunder om muligheden for at blive samarbejdspartner, kontakt venligst Michael Bremerskov Jensen, fagchef for international handel, Dansk Erhverv, på tlf. +45 3175 2400 og mail: mje@danskerhverv.dk.